
**Informace od HZS zemského okresu Saské Švýcarsko-Východní Krušnohoří
k problematice řešení havárií v blízkosti hraničního profilu Hřensko
a přeshraniční spolupráce**

1) Seznam základního vybavení pro zvládnutí ropných havárií

Zemský okres Saské Švýcarsko-Východní Krušnohoří má v současné době k dispozici dva systémy norných stěn v okresním hasičském technickém středisku (FTZ). Každý systém obsahuje:

- 105 m pevných těles norné stěny v propojitelných segmentech po 15 m,
- systém k instalaci a ukotvení
- systém k separaci

Nedostatky jsou ve vybavení pro odčerpávání a adsorpci separovaných emulzí, jelikož zde není k dispozici vhodná vakuová čerpadla a separační technika. Dále jsou nedostačující nezbytné možnosti ukotvení na levém břehu Labe.

Pro instalaci systémů norných stěn se předpokládá využití člunů, které jsou uskladněny v místním svazu Technické pomoci (THW) Pirna. V důsledku toho dochází ke značnému prodloužení doby výjezdu, pokud je místo zásahu v blízkosti státních hranic s ČR.

2) Odhad rozsahu havárie, kterou je možné s touto technikou zvládnout (množství závadné látky)

Stávající systémy jsou vhodné pro zásahy jako záchytné a odchylovací stěny. Délka norné stěny 210 m umožňuje při rychlostech proudění za normálního stavu vody na říčním km Labe 0,6 (zaústění Suché Kamenice) nainstalovat stěnu až do dvou třetin šířky toku. Tím lze zachytit znečištění plovoucí po hladině. Přesnější specifikace k „rozsahu havárie“ nelze poskytnout.

3) Dochází k dostatečné výměně informací v případě provádění zásahů na Labi v blízkosti státní hranice mezi českými a německými hasiči?

V případě mimořádné události na území České republiky jsou poskytovány informace o havárii prostřednictvím „SOS Labe/Elbe“ a zároveň je i uvedeno, zda bude k jejímu zvládnutí / zmírnění nezbytné si vyžádat pomoc německé strany. Zároveň existují pro případy potřeby dohodnuté informační cesty mezi okresem Saské Švýcarsko-Východní Krušnohoří (Landkreis Sächsische Schweiz-Osterzgebirge) a krajským ředitelstvím Hasičského a záchranného sboru (HZS) Ústeckého kraje, který tuto pomoc koordinuje.

4) Je v případě výskytu havárie značného rozsahu v rámci krizového řízení zajištěna komunikace mezi českými a německými hasiči a mohou si hasiči v rámci krizových situací značného rozsahu vzájemně poskytnout personální i materiální pomoc?

Odhaduje se, že komunikace mezi německými a českými hasiči je zajištěna i v rámci krizové situace a že se bude nadále zlepšovat v souvislosti s realizovanými projekty, a to i v rámci programu Cíl 3.

Na základě Dohody o poskytování přeshraniční pomoci a o spolupráci v požární ochraně mezi HZS Ústeckého kraje a městy a obcemi na saské straně si lze poskytovat vzájemnou nenáročnou personální a materiální pomoc.

5) Dochází v dostatečném rozsahu k výměně informací o výbavě mezi HZS Pirna, Ústí nad Labem a v Děčíně pro případ potřebné vzájemné výpomoci?

V rámci společných cvičení a výcviků českých a německých požárních jednotek byly za účasti jednotek Technické pomoci (THW) a říční policie vypracovány technologie pro zásahy pomocí systémů norných stěn v příhraničí. Při pravidelných pracovních setkáních se obě strany informují o aktuálním vybavení / pořízení technických prostředků.

Shrnutí:

Přestože výše uvedené informace budí dojem, že německé a české hasičské jednotky jsou v zásadě schopny zvládat ropné havárie na Labi, je nutno poukázat na to, že:

- a) Nasazení norných stěn je možné pouze při normálním stavu vody. Labe v úseku Suché Kamenice má při průměrném stavu vody (cca 214 cm v profilu Schöna) šířku zhruba 100 m. Měření rychlosti proudění, které prováděl Vodní a plavební úřad na říčním km 2,58 (tedy zhruba 2 km pod uvedenou lokalitou), vykazovalo při tomto stavu vody průměrnou povrchovou rychlost $v_0 = 1,066$ m/s. Za předpokladu, že rychlost proudění je podobná i na předpokládaném místě přehrazení toku na říčním km 0,6, byl by při přípustné nátokové rychlosti na nornou stěnu 0,3 m/s limit pro nasazení norných stěn již dosažen.
- b) Na levém břehu Labe chybí vhodné úchytné body pro nornou stěnu.
- c) Němečtí hasiči musejí pro zásahy s nornými stěnami využívat služeb jednotky THW v Pirně, která má k dispozici výkonné čluny.
- d) Levý břeh v blízkosti státních hranic není pro německá zásahová vozidla přístupný, jelikož je zde pouze cyklostezka. Nezbytné manipulační plochy nejsou k dispozici.
- e) Odchycení a oddělení ropné emulze není technicky a organizačně zajištěno.

Vedle potřebné délky norných stěn je pro účinnost systému rozhodující množství zachycené ropné látky a její separace z tekoucí vlny. V úseku Suché Kamenice/Schöna je zachycení ropné látky možné pouze na pravé straně, tedy na území České republiky.

Zemský okres Saské Švýcarsko-Východní Krušnohoří informoval o tom, že se v rámci projektů Cíl 3 neustále snaží o nápravu této situace.